

Johannes 13: 1-15

Hij had de mensen die hem in de wereld toebehoorden lief, en zijn liefde voor hen zou tot het uiterste gaan. (vs. 1b)

Wij zitten momenteel vanwege de coronacrisis behoorlijk opgesloten. Bij elkaar op bezoek gaan, elkaar aanraken, je vrij bewegen in dorp, stad en land of gewoon je werk kunnen doen, is er niet meer bij. Maar we weten: er komt ook weer een andere tijd.

Jezus viert met zijn vrienden Pesach, het Joodse paasfeest, het feest van de bevrijding van de slavernij en de uittocht uit Egypte. Bij de paasmaaltijd gebeurt er iets opmerkelijks: Jezus wast de voeten van zijn leerlingen. Voor de evangelist Johannes wordt in dit gebaar de kern van Jezus' boodschap en leven zichtbaar. Dit is wat Jezus ons echt wil duidelijk maken.

Wat Jezus doet is voor de leerlingen geheel onverwacht en ongehoord, onbestaanbaar. Hij legt zijn bovenkleed af – het belangrijkste kledingstuk, waar je iemands status aan af kunt lezen – en wast de voeten van zijn leerlingen. De meester zelf knielt neer om slavenwerk te doen. Voeten wassen werd gedaan door een slaaf, iemand die het eigendom was van en geheel verbonden met zijn meester. Jezus vraagt dus van zijn leerlingen om zich met hem te verbinden zoals een slaaf en zijn meester met elkaar verbonden zijn. Het wassen van de voeten van de leerlingen is een teken van liefde, van liefde waarbij alle grenzen wegvallen en de een niet meer is dan de ander.

Petrus wijst het echter af, hij wil niet dat Jezus zijn voeten wast. Hij kan niet loskomen van de gedachte dat een meester meer is dan zijn slaaf of dienaar. De gangbare rolverdeling moet blijven zoals het is, dat geeft hem een gevoel van veilige vertrouwdeheid. Jezus is de meester en zij zijn de leerlingen, dat is wel zo overzichtelijk. Slaven doen slavenwerk, meesters zeggen wat moet gebeuren en geven onderricht.

Wat Jezus doet is een oproep tot omkering van de verhoudingen. Hij wil een wereld waarin niet maar bepaalde personen dienstbaar zijn, maar waarin elk mens naar de andere mens omziet. Ook zij die status en macht hebben of rijk zijn, worden geroepen de anderen te dienen. Bovendien laat Jezus hiermee zien dat hij gekomen is om namens God de mensen te dienen, ook al moet hij daarvoor tot het uiterste gaan. In hem zien wij het beeld van God, in hem wast God ons de voeten. Zo wil God met ons verbonden zijn. En ja, ook met u, met jou, met mij.

Om deel te hebben aan het leven waar Jezus voor staat, moet Petrus de voetwassing toelaten. Alleen dan maakt hij deel uit van die andere wereld van God, waarin mensen elkaar – zonder tegen elkaar op te zien – de helpende hand reiken. En dat is ook een wereld waarin mensen een uitgestoken hand durven accepteren, waarin er aandacht is voor elkaars wel en wee zonder dat er gelijk iets terug verwacht wordt. Helpen en geholpen worden. Maar wat kunnen wij daar een moeite mee hebben! Tijd en moeite geven aan anderen, maar ook de kans lopen dat ze geweigerd worden, dat mensen je afwijzen. Of je wilt je niet kwetsbaar tonen en je niet

afhankelijk weten van die ander. Een helpende hand aannemen laat immers zien dat je kwetsbaar bent en dat je het niet op eigen kracht kunt. Je voelt je dan misschien mislukt of zwak of ...

Jezus houdt ons voor dat je pas gelukkig kunt zijn als je bereid bent een ander te helpen en .. jezelf te laten helpen. Als mens kun je aan beide kanten staan, helper zijn en geholpene, en beide is waardevol. Dat is de wereld die Jezus voor ogen staat. En dat mag ook de wereld van vandaag zijn, ook ondanks dat een ziekte zich wereldwijd verspreid en ieder kan raken. Want meer dan ooit weten we: wij zijn kwetsbare mensen, wij hebben elkaar nodig. Helpen en geholpen worden, elkaar dienen. Daarin maken wij vandaag het verschil.

Maar dat helpen en jezelf laten helpen, dat geldt ook voor onze relatie met God. Jezus wijst Petrus terecht. Daarmee zegt hij eigenlijk: Geef mij de kans om goed te doen, om je te laten zien hoe God er wil zijn in het leven van mensen en ook van jou. Maak het mij mogelijk mijn status weg te leggen en jou te laten zien hoeveel ik van je hou.

God wil ons helpen, wil ons nabij zijn. Zoals Jezus zijn bovenkleed aflegde, zo legde hij uiteindelijk ook zijn leven af. Want zijn liefde voor mensen ging tot het uiterste. Ondanks tegenwerking, onbegrip en vervolging bleef zijn liefde. Zo ging hij door het duister naar het licht, door de dood naar het leven. Zo was God in hem aanwezig. En zo wil God ook in ons leven de Aanwezige zijn.

Gebed

Goede God, U hebt ons aan elkaar gegeven
om elkaar te troosten en te bemoedigen,
om te steunen en te dragen,
om met elkaar te delen van onze rijkdom.
Geef dat wij dit in deze onzekere tijden niet vergeten.
Dat wij ontdekken mogen
hoeveel wij voor elkaar kunnen betekenen.

Tegelijkertijd bidden wij:
help ons om elkaar vast te houden
om elkaar te helpen en er te zijn voor elkaar.
Dat we ons niet tegen elkaar laten uitspelen,
dat we niet ons eigenbelang, de hebzucht
de boventoon laten voeren.

Dat wij niet vergeten
dat we alleen met elkaar
deze wereldwijde crisis aankunnen.
Dat wij weten dat U bij ons bent, ons draagt,
in goede tijden en in tijden van tegenspoed.
Amen.